

Federal Head Office

Tel: 021 465 1431

Fax: 021 466 8394

Email: info@da.org.za

www.da.org.za

P.O. Box 1475, Cape Town, 8000

Ons Waardes en Beginsels.

Die DA het 'n visie van 'n "oop samelewing vir almal" verdedig 'n visie van 'n 'samelewing met ope geleentheid vir almal'. Om dit te bereik, moet DA-lede die onderliggende waardes en beginsels wat dit steun, verstaan en bevorder.

Vryheid.

- Vryheid is die vermoë van individue om te praat, te kies, op te tree, te dink, en onafhanklik en sonder dwang om te gaan.
- Dit is die kollektiewe uitoefening van hierdie vryhede wat menslike vooruitgang dryf, en wat individue in staat stel om 'n lewe van vrye wil te leef.
- Vryheid van spraak is die eerste van hierdie waardes waarsonder dit onmoontlik word om die ander vryhede te verdedig.
- Van belang is dat vryheid 'n reg is en nie 'n voorreg wat deur die regering toegestaan is nie.
- Die DA sal daarna streef om vryheid voor te staan en beheer teen te staan.

Geleentheid.

- Geleentheid is dit wat aan vryheid praktiese betekenis verleen.
- Geleentheid beteken dat elke individu keuses gegee word, en die redelike vermoë om daaraan uitvoering te gee om 'n lewe van sy/haar keuse te skep.
- Geleenthede, of keuses, moenie na willekeur beperk word nie. In 'n samelewing wat op geleentheid gegrond is, fokus regerings hul pogingsinspannings op die handhawing en uitbreiding van beskikbare keuses vir hul burgers.
- Individue het ook 'n verantwoordelikheid om geleentheid te erken en te gebruik.
- Die DA streef daarna om geleenthede vir almal te vergroot.

Billikheid.

- Billikheid vereis van ons om onpartydig te wees en alle kante in ag te neem.
- Dit is 'n regstellende beginsel wat ons in staat stel om ons deur iets anders as ons eie individuele belang te laat lei, en om ons posisie oor 'n aangeleentheid te oordink – met óns aan die ander, of verskillende, kant.
- Politie impliseer dit ook moontlike instemming. Dit beteken dat dié wat seëvierend uit 'n verkiesing kom nie hul tydelike oorhandopperhand sal gebruik om die reëls te wysig en die verloorders te verhoed om in diens te tree en in die toekoms invloed uit te oefen nie.
- Die DA sal daarna streef om billikheid te verdedig en te versterk.

Diversiteit.

- Die waarde van diversiteit, dus die bestaan van verskille, lê in sy potensiaal om leer, debat en gesonde wedywering te verhoog.
- Was dit nie vir die uiteenlopendheid van ervarings, denke, talente en kennis wat mense bring nie, sou ons begrip van die wêreld beperk, sonder deernis en empatie wees.
- Elke individu is uniek eerder as verteenwoordigend van ras of geslag, dus is diversiteit nie demografiese verteenwoordiging nie.
- Individue, indien vry om hul eie besluite te neem, sal nie volgens 'n vooraf bepaalde verhouding in een en elke organisasie, sektor, maatskappy of bestuursvlak verteenwoordig wees nie.
- Die DA is daarom gekant teen ras-, geslags- of ander kwotas.
- Indien dit gekoester word, tree diversiteit op as potensiele skans teen eenvormigheid van denke en engheid.
- Die DA wil daarna streef om die potensiele waarde van diversiteit te maksimaliseer.

Freedom. Fairness. Opportunity. Diversity.

Openheid.

'n Oop samelewing staan op twee fundamentele pilare:

Deursigtigheid

- Deursigtigheid bestaan wanneer die uitoefening van mag en gesag oop is vir ondervraging en ondersoeking.

Vryheid van Inligting

- Vryheid van inligting, dus die reg van die publiek om toegang te verkry tot inligting wat deur die regering gehou word, is integraal tot die versekering dat burgers hul gekose verteenwoordigers aanspreeklik kan hou vir die aksies wat hulle namens hulle neem.
- Inligting is 'n buitengewoon belangrike hulpbron; wat diegene wat toegang daartoe het, toelaat om mag uit te oefen oor dié wat dit nie het nie.
- In 'n geslote samelewing regeer leiers met strafloosheid. Die ontoereikende openbaarmaking van kritiese inligting maak dit moeilik vir burgers om ingeligte keuses te maak en kweek 'n omgewing waarin wanbestuur en korrupsie kan gedy.
- Die DA sal daarna streef om sy besluite en optrede oop te hou, en om deursigtigheid met verantwoordelikheid te beoefen.

Sosialistiese markeconomie.

- 'n Sosialistiese markeconomie verwys na 'n ekonomie waarin deelnemers (firmas en verbruikers) eerder as die regering besluit wat om aan te koop, waar om te belê, en hoeveel om te vervaardig.
- Eienaarskap van risiko deur private deelnemers in 'n markeconomie dui op 'n reg en 'n plig om beide die beloning en die verantwoordelikhede van sukses of mislukking te eien.
- 'n Sosialistiese markeconomie is egter nie een waar daar hoegenaamd geen regeringsingryping is nie. Heeltemal op hul eie gelaat, kan deelnemers wat markoorheersing geniet, hulle besig hou met gedrag wat kleiner deelnemers en wedywering weghou. Anders kan deelnemers saamspan en pryse tot nadeel van die verbruiker onderling vasstel.
- Regerings het 'n belangrike rol om te speel in die verbetering van toegang tot markte deur ope en kompeterende markte te steun omdat openheid en kompetisie nie inherent is tot die natuurlike stand van sake nie.
- Daar is sekere funksies en dienste wat regerings potensieel beter as markte kan uitvoer, of markte kan aanvul. Dit is veral die geval in 'n konteks waar markte winsgewend optree, maar waarvoor daar 'n sterk openbare belang is.
- Regerings in so 'n ekonomie het 'n rol om te speel in die verbetering van gelyke geleenthede en die lewering van sterk veiligheidsnette en wipmatte vir die kwesbaarstes.
- Markte funksioneer slegs optimaal in 'n konteks waar 'n bekwame en korrupsievrye staat basiese dienste lewer en onafhanklike instellings handhaaf wat regsoewereiniteit en 'n kultuur van verantwoordbaarheid voorstaan.
- Die DA sal 'n markeconomie, asook die beginsels wat dit versterk, voorstaan en verdedig. kompetisie, innovering en inisiatief.

Grondwetliketige regering en regsoewereiniteit.

- Grondwetliketige regering is 'n nakoming van die mag, beperkings, regte en verantwoordelikhede wat deur die Grondwet toegeken word. So ook grondwetlike beginsels soos regsoewereiniteit, federalisme, magskeiding, en die skeiding van party en staat.
- Die skep van 'n samelewing gegrond op die Grondwet is noodsaaklik vir Suid-Afrika se vooruitgang en ekonomiese groei omdat 'n gemeenskaplike maatskaplike kontrak die stabiliteit en vaste grond bied wat nodig is vir ander areas om te gedy.
- Die Grondwet laat toe dat onsekerheid in 'n demokrasie beperk word. Met ander woorde, ondersteuning van 'n grondwet verseker dat selfs wanneer verkiesingsuitkomst en party-/kandidaatsteunskommelings onseker is, die basiese sekerheid in basiese gevegsreëls vasstaan en van die een verkiesing tot die volgende 'n koersvaste maatskaplike kontrak vorm.
- Ná eeue van konfrontasie tussen verskillende groepe mense wat mekaar nie altyd as gelyke burgers erken nie, het die Suid-Afrikaanse Grondwet 'n nuwe visie ingelei. Dit lê nie net die grense van regeringsmag uit nie maar gee die regering duidelike verantwoordelikhede teenoor alle mense, en erken almal as gelyk voor die wet.
- Die DA sal daarna streef om 'n liberale grondwetlike demokrasie voor te staan en te verdedig.

Skeiding van party en staat.

- Politieke partye verteenwoordig van nature 'n deel van die bevolking en word deur 'n verhouding van die kiesers ingestem in die regering. Gevolglik is politieke partye primêr aanspreeklik teenoor hul lede en ondersteuners.

Freedom. Fairness. Opportunity. Diversity.

- In teenstelling is die staat en sy verteenwoordigers aanspreeklik teenoor almal en moet dit in die belang van almal in die samelewing optree.
- Skeiding van party en staat vereis dat openbare verteenwoordigers hul belange en sorg na alle lede van die samelewing uitbrei. Tegelykertyd om te verseker dat staatshulpbronne en staatsgesag ingespan word om die nasie eerder as die party te dien.
- Die DA sal daarna streef om nooit sy politieke doelwitte toe te laat om sy openbare plig teenoor alle Suid-Afrikaners te vertroebel of daarmee in te meng nie.

Magskeiding.

- Die regering bestaan uit drie aparte takke (wetgewend, uitvoerend en geregtelik).
- Magsmisbruik en magskonsentrasie word op sy beste beperk waar die takke institusioneel apart van mekaar gehou word.
- Vanweë die aard en kompleksiteit van regering werk die afsonderlike takke in werklikheid dikwels nou met mekaar saam, maar liefers op 'n manier wat nie die integriteit en onafhanklikheid van enigen van die takke in gevaar stel nie.
- Die DA sal daarna streef om te verseker dat die onafhanklikheid en integriteit van die aparte staatstakke respekteer word.

Federalisme.

- Federalisme is die afwenteling van mag tussen geografiese eenhede van die regering (d.w.s. nasionaal, provinsiaal en plaaslik) na die laagste effektiewe vlak.
- Federalisme is 'n ooglopende regeringsbeginsel omdat dit verseker dat besluite gemaak word in nouer kontak met die plaaslike mense, gemeenskappe en sakebedrywe wat hulle beïnvloed.
- Hierdie waarde vereis 'n verbintenis om regering nader aan die mense te bring.
- Die afwenteling van beide gesag en befondsing is belangrik omdat daar geen doeltreffende gesag kan wees as dit nie gepaardgaan met die hulpbronne om dit uit te oefen nie.
- Die DA sal daarna streef om die federale aard van ons grondwetlike demokrasie te versterk.

Nie-rassigheid ingesteldheid.

- Nie-rassigheid ingesteldheid is die verwerping van ras as manier om mense te kategoriseer en te behandel; veral in wetgewing.
- Die veronderstelling dat mense se "ras" verteenwoordigend is van hoe hulle dink, voel of gemeenskaplike gebeure op dieselfde manier ervaar op grond van fisiese voorkoms, is vals.
- Al is daar wetenskaplike konsensus dat "ras" opsigself nie bestaan nie, bestaan rasingesteldheid en rassisme egter wel en het dit 'n diepgaande en skadelike impak op die lewens van individue en op die samelewing. Dit is afstootlik en veragtelik.
- Enorme skade is gedoen, en word steeds gedoen, op grond van vals oortuigings oor rasseverskil.
- Sosiale groepe gegrond op kulturele, godsdienstige, politieke of taalfaktore bestaan wel. Mense wat op grond hiervan met mekaar identifiseer moet egter nie gedruk word in eng rasbokse wat van ons gesegregeerde verlede geërf is nie.
- Nie-rassigheid ingesteldheid is dus 'n verbintenis om nie net rasingesteldheid en rassisme te verwerp nie, maar om te veg vir die dekonstruksie van ras en die heropbou van 'n nie-rassige toekoms.
- Die DA staan onomwonde vir nie-rassighedsingesteldheid en nie vir veelrassigheid nie.

Herstel.

- Herstel verwys na die behoefte om 'n onbillike of onregverdige situasie reg te stel.
- Ons verlede is besaai met ontelbare ongeregthede, waaronder gedwonge hervestiging, werkreservering, aanhouding sonder verhoor, ongelykhede in onderwys, rassese segregasie, en konsentrasiekampe. Die gevolge van hierdie ongeregthede duur voort en, vererger deur swak regering, word dit weerspieël in hoë armoedesyfers, werkloosheid en ongelykheid van geleenthede in die algemeen.
- Herstel moet gepaardgaan met versoeningrekonsiliasie, met 'n verbintenis tot die versekering dat ongelykheid van geleenthede – die stempel van ons verlede – nie 'n kenmerk van die hede of toekoms is nie.
- Beleide wat spreek tot ongelykheid van geleenthede, waaronder ingrypings in onderwys, gesondheidsorg, die ekonomie, en veiligheid en sekuriteit, sal altyd die sentrale pilare van ons program van aksie wees.
- So diepgaande is hierdie verbintenis tot gelykheid van geleenthede dat dit weerspieël word in ons visie van 'n "oop, geleentheidsamelewing vir almal".
- Die DA sal daarna streef om ons verlede te oorkom en 'n regverdige en billike toekoms te skep.

Freedom. Fairness. Opportunity. Diversity.

Kwaliteite

Ten einde ons waardes en beginsels gestand te doen, moet elke lid en openbare verteenwoordiger van die DA hierdie kwaliteite nakom:

Aanspreeklikheid.

- Die sosiale kontrak is gebou op vertroue. In wese beklemtoon aanspreeklikheid dat daar 'n tweerigting-verhouding is: Dié wat regeer of aan wie 'n taak toevertrou is, het 'n toerekenbaarheid om hul verantwoordelikhede na te kom en die doelwitte te bereik wat hulle onderneem het om te bereik, en dié wat regeer word of die taak oorgedra het, het 'n verantwoordelikheid om te beloon of goed te keur op grond van hoe die pligte nagekom is.
- Wanneer daar 'n ineenstorting is in aanspreeklikheid, oftewel 'n ineenstorting in die verhouding tussen prestasie en beloning/goedkeuring, is standarde geneig om te daal soos wat leiers en amptenare daaraan gewoon raak om ongestraf op te tree.
- Die DA sal daarna streef om te verseker dat die kontrak tussen burgers en hul verteenwoordigers deur aanspreeklikheid versterk word – binne die party en in die samelewing as geheel.
-

Bewys-gebaseerde besluitneming.

- Idees en posisies moet ondersoek kan deurstaan en ontvanklik wees vir wysiging in die lig van feite.
- Beginsel en bewys vul mekaar aan by besluitneming.
- Beginsel sonder bewys lei tot dogmatisme en bewys sonder beginsel lei tot die ergste vorm van pragmatisme, waar die doel gebruik word om enige middele te heilig.
- Die DA sal die waarde van bewys by besluitneming en beleidsvorming respekteer.

Uitnemendheid.

- Uitnemendheid gaan in die eerste plek oor aksie. Dit is die volgehoue strewe om beter te doen en te wees, selfs al is jy die beste.
- Dis die strewe om nie net die middelmatige nie, maar ook die gemiddelde en die “goed genoeg” te vermy ten gunste van die buitengewone, wat uitnemendheid van blote bekwaamheid onderskei.
- Innovering is 'n belangrike gevolg van die strewe na uitnemendheid omdat die strewe na groter doeltreffendheid en doelmatigheid aanleiding gee tot nuwe maniere van dink en doen.
- 'n Verbintenis tot uitnemendheid noodsaak die waardering van deskundigheid en van diegene met 'n rekord van puik leweringresultate.
- Die DA sal daarna streef om in sy praktyke en afsprake uitnemendheid na te streef.

Veerkragtigheid.

- Veerkragtigheid is die vermoë om teenspoed en mislukking te bowe te kom.
- Sonder persoonlike en instusionele veerkragtigheid word tydelike terugslae permanent, en verflou die vooruitsig op sukses.
- Die behoefte aan veerkragtigheid is onbetwisbaar want die teenwoordigheid van hindernisse op die pad na sukses is 'n sekerheid.
- 'n Verbintenis tot veerkragtigheid is uiteindelik 'n verbintenis tot die lange duur.
- Die DA sal daarna streef om 'n kultuur van veerkragtigheid te koester onder diegene wat hulle beywer om sy waardes te bevorder.

Medelye.

- Om mense ten beste te verteenwoordig, moet jy sensitief wees vir hul omstandighede en ervaring
- Suid-Afrika se geskiedenis het sy burgers almal heelwat sielkundige en fisiese trauma laat ly. Begrip wat medelye vereis.
- Medelye kan nie afgedwing word nie, dit moet geloofwaardig wees.
- Die DA sal daarna streef om medelydend te wees en verteenwoordigers uitsoek wat hierdie waarde verpersoonlik.

Integriteit.

- Met integriteit verwys ons na die ineenkakeling van 'n persoon se gedrag en optrede.
- As mense aanspraak maak op geloofsoortuigings, moet dit oorgaan in aksie. Ons moet doen soos ons sê en sê wat ons doen.
- Die DA sal daarna streef om aktief uiting te gee aan die waardes waarop ons in hierdie dokument aanspraak maak en mekaar daarvoor aanspreeklik hou.

Freedom. Fairness. Opportunity. Diversity.